

Nils Finn Munch-Petersen har beskæftiget sig med turismeplanlægning i mange forskellige steder i verden. Nu er turen kommet til den tidligere danske handelsstation Trankebar i det sydlige Indien.

Trankebar skal ikke ende som Gudhjem

TURISME

Af Tove Laursen

Trankebar i det sydlige Indien skal ikke ende i trafikkaos og souvenirbutikker, som man ser i Gudhjem i turistsæsonen, og det er netop en Gudhjem-bo, nemlig etnografen Nils Finn Munch-Petersen, der skal forsøge at hindre dette, når han i næste uge drager til Trankebar for at lave en turismeplan for den tidligere danske handelsstation.

– I Gudhjem ser man jo, at trafikken hober sig op på havneområdet i højsæsonen, og det er den slags, vi vil undgå i Trankebar. Det samme gælder i øvrigt, når det drejer sig om at forhindre ubehageligt og ukontrolleret hotelbyggeri, fortæller Nils Finn Munch-Petersen, der er ekspert i turismeplanlægning. Han har udviklet turismeplaner i et utal af lande.

Han er da også vidtberømt, og i sit 40-årige virke som etnograf har han besøgt mere end 130 lande og sammenlagt arbejdet i udlandet i omkring 20 år.

Galathea

Nu er turen så kommet til Trankebar. Atter engang, for her har han været adskillige gange før, første gang i 1967.

Denne gang er han udsendt som ansat af Nationalmuseet og som en del af Galathea 3-ekspeditionen, og formålet er at udvikle en turismeplan for den lille tidligere danske koloni.

Et af målene for Galathea 3-ekspeditionen er at besøge de tidligere danske kolonier. De Vestindiske øer, Ghana, Trankebar i det sydlige Indien og Nicobarerne i Den Bengaliske Bugt.

Trankebar-initiativet er primært historisk og arkæologisk, men det rummer også marine, arkitektoniske og antropologiske aspekter, og i den forbindelse fik Nils Finn Munch-Petersen en henvendelse fra Nationalmuseet.

– For 10 år siden udviklede jeg en mindre turismeplan i Trankebar for Danida, og da jeg fik henvendelsen fra Nationalmuseet, så påpegede jeg, at Trankebar i høj grad har brug for en rigtig turismeplan.

Projektet er tilknyttet Galathea 3-ekspeditionen, men i kølvandet på »Muhammed-krisen« valgte man imidlertid at sejle forbi de muslimske lande og områder, herunder både Nicobarerne og Trankebar. Selv om det overvejende befolkningstal i Indien er hinduer, har Indien også mange muslimske indbyggere.

– Det betyder, at Trankebar er roget ud af sejlplanen, men da Nationalmuseets Trankebar-initiativ allerede var godkendt, og der ligger en bevilling til projektet fra Bikube Fonden, så fortsætter projekterne i Trankebar, selv om Galathea sejler forbi.

Nils Finn Munch-Petersen mener i øvrigt, at der var tale om en panikbeslutning.

– Det er unødvendigt at undgå Trankebar. Muslim og hinduer lever helt fredeligt sammen i Sydindien, og i de fire sydlige indiske delstater har der ikke været én eneste episode, der har været værd at omtale i pressen.

Nils Finn Munch-Petersen fortæller, at da han i

januar, midt under »Muhammedkrisen«, talte med imamen i fredagsmoskeen i Madras, eller Chennai, som byen hedder i dag, blev han meget glad for at træffe en dansker.

– Han sagde, at han havde været bange for, at der nu måske ikke ville komme danskere på besøg i moskeen mere, og at han derfor var meget glad for at se mig der. Jeg tror, Galathea ville have været yderst velkommen i Trankebar, også selv om 10 procent af befolkningen er muslimer.

Turismeplan

– Trankebar er givetvis den bedst bevarede europæiske handelspost i Indien, fordi andre små poster enten er odelagte, forsvundne eller de har udviklet sig til store byer som Chennai, Bombay, Calcutta og Pondicherry.

Trankebar er den eneste, der ligger uændret tilbage inden for bymuren med en stor indgangsport, fortet Dansborg, den gamle guvernørbolig, to kirker, kirkegårde og skattekontoret intakt.

– De gamle danske gadenavne som Kongensgade og Dronningensgade er stadig bevaret, og det samme gælder den gamle eksercerplads, og når man færdes i gaderne, så føres man tilbage til 1600-1700 tallet.

Det er derfor afgørende betydning at udforme en turismeplan, så man undgår at dette unikke lille by-samfund løbes over ende af turismen.

– Som nævnt lavede jeg en plan for 10 år siden, der blandt andet også omfattede bygningsbevaring, fastaffald, vand og sanitet, men siden har Indien været inde i en rivende udvikling, og man uddanner blandt andet ingeniører, arkitekter og it-folk i

hobet. Det betyder, at der nu er en meget stor middelklasse, og dermed er der kommet et stort marked for lokal oplevelses-turisme.

Dermed kommer der også mange indiske turister til Trankebar.

– Det er en spændende by. Opgaven er at lave en planlægning, der beskytter Trankebar mod en turismeudvikling styret af tilfældigheder.

Dette kan man allerede se tegn på, blandt andet når det gælder trafikken.

– Der er ingen parkeringspladser og busser kører derfor ind i byen ad de gamle gader og folk parkerer på den gamle eksercerplads. Hvis man ikke passer på og planlægger, så ender det som det nedre Gudhjem, der ligner en stor bilpark. Her blev den smukke klippekyst og fiskernes tørrepladser gemt under asfalt.

Kulturturisme

Den overordnede ledetråd i turismeplanlægning er, at turisme skal gavne lokalbefolkningen, understreger Nils Finn Munch-Petersen, og bevare de lokale herlighedsværdier.

Turisme er ikke til for turisternes skyld. Hvis turisme ikke gavner lokalbefolkningen, beskytter miljøet og skaber arbejdspladser, indkomster og forbedrer infrastrukturen, skole- og uddannelsesvæsen m.m., så har den ingen berettigelse.

Derfor skal der i planlægningen også lægges vægt på, hvordan man udvikler den lokale handel, så der bliver midler til sundhedsjeneste, undervisning, rent drikkevand, sanitet og affaldsindsamling m.m.

– Det er den slags, jeg har beskæftiget mig med gennem mange års turismeplanlægning, i de to sidste år blandt andet i

Vietnam, Thailand, Tyrkiet, Bulgarien, Kenya og Ægypten, og når det gælder Trankebar, så bør man primært satse på kulturturisme.

Der er ganske vist gode strande, men det er der hele vejen op og ned langs Indiens kyst, siger Nils Finn Munch-Petersen.

– Der er ingen koralrev, men blød bund, og dermed ikke forudsætning for at tiltrække turister med interesse for dykning. Og de fleste velbeslåede turister nu om dage tager ikke på ferie bare for at ligge på stranden.

Derimod er der to vidunderlige nationalparker, nemlig Pitchawaram, en mangroveskov med store labyrintsystemer af mangrove, og så er der Point Calimere syd for Trankebar.

– Det er et herligt sted med fugle og hjortevildt, og det ligger lige ud til havet. Men der kommer næsten ingen besøgende, fordi der kun er én vej, og når man skal frem og tilbage til et område ad den samme vej, så indgår det ikke ret tit som en del af en pakke-rundrejse.

Så det gælder om at kombinere tre ting, nemlig kultur, natur og strandturisme.

– Det store turistmarked er løbet fra beach-parties og grisefester som eneste attraktion. Det er ingen, der gider høre om, når man kommer hjem fra ferie. Derimod vil familie og venner gerne høre om natur- og kulturoplevelser, og den nye turisme er en kombination af disse ting.

Han forudser endvidere, at nationalparkerne kan trække mange naturinteresserede, herunder ikke mindst ornitologer til Sydindien og Trankebar.

– Fugleturismen er i dag højt teknologisk, og de fugleinteresserede lægger mange penge lokalt. Fug-

leturismen er i dag, ligesom dykning, blevet en storindustri.

Målgrupper

Så der skal sætse på flere former for turisme i området.

– Turismeplanlægning betyder blandt andet, at man udvikler flere produkter og kombinerer attraktioner og aktiviteter til en produktprofil, og i markedsføringen skal man så henvende sig til forskellige målgrupper.

I Indien, som her er hjemmemarkedet, skal man især rette sig mod den store middelklasse, og herudover skal man også målrette tilbudene til såvel det vestlige som det øvrige asiatiske marked.

– Og endelig opbygge et produkt for danskere og skandinaver, som jo er specielt interesserede på grund af Trankebars fortid som dansk handelspost. Og dermed en del af dansk-skandinavisk kulturhistorie.

Nils Finn Munch-Petersen mener også, at tyskerne vil være særligt interesserede i Trankebars fortid.

– Tyskerne havde nemlig en stor andel i opbygningen af missionen i Trankebar. Et flertal af de danske missionærer, der blev sendt ud, drak sig nemlig hurtigt ihjel derude, og derfor udsendte den danske konge i stedet tyskere, som gik langt mere disciplineret til opgaven.

Så dengang som nu kan man konkludere, at tingene forløber bedre med en ordentlig styring og planlægning. Og det er det, der bliver Nils Finn Munch-Petersens opgave i de næste tre måneder, hvor han vil sende bulletiner hjem til Bornholms Tidende om arbejdet med turismeplanlægning i Trankebar.